

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1090

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie over *de smeergeldaffaire in verband met bouwprojecten van Ballast-Nedam in Saudi-Arabië inrichtingen* (ingezonden 11 december 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 29 januari 2014). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 892.

Vraag 1

Kent u het bericht «Timmermans op matje» over de vermeende inmenging van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het strafrechtelijk onderzoek naar de smeergeldaffaire in verband met bouwprojecten van Ballast Nedam in Saudi-Arabië?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u uitsluiten dat er op enig moment op enigerlei wijze bemoeienis is geweest door het ministerie van Buitenlandse Zaken of vanuit een ander ministerie met het huidige strafrechtelijke onderzoek naar de smeergeldaffaire in verband met bouwprojecten van Ballast-Nedam in Saudi-Arabië?

Vraag 3

Kunt u aangeven waarom het ministerie van Buitenlandse Zaken aanvankelijk meldde niet bekend te zijn met de smeergeldaffaire om vervolgens het standpunt in te nemen dat de beweringen van De Telegraaf over bemoeienis van het ministerie in deze zaak niet waar zijn?

Vraag 4

Waarom is dit standpunt aangepast? Kunt u uw antwoord toelichten? Is u verder bekend waarom het Openbaar Ministerie eerst geen commentaar leverde op deze kwestie en vervolgens het standpunt innam dat het niet waar is dat het ministerie van Buitenlandse Zaken zich bemoeit met het strafrechtelijk onderzoek of daar sturing aan geeft?

¹ De Telegraaf, 10 december 2013.

Kunt u garanderen dat er in de toekomst op geen enkele wijze bemoeienis met het

Antwoord 2, 3 en 4

Er is geen sprake geweest van bemoeienis, betrokkenheid of hindering van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Er is geen standpunt aangepast: pas nadat duidelijk was geworden wat in De Telegraaf werd beweerd, kon deze berichtgeving als onjuist worden betiteld. Het Openbaar Ministerie (OM) kan niet traceren wat door de woordvoerder van het OM voor de publicatie van het bewuste artikel precies is gezegd. Van belang is dat de reactie van het Openbaar Ministerie na de publicatie correct was.

Vraag 5

strafrechtelijk onderzoek zal plaatsvinden vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken of vanuit een ander ministerie? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 5

Het is altijd mogelijk dat Buitenlandse Zaken of een ander departement informatie verkrijgt waarvan de inschatting is dat deze van belang is voor het Openbaar Ministerie bij het strafrechtelijk onderzoek. Het is aan het Openbaar Ministerie of die wetenschap gevolgen moet hebben voor het strafrechtelijk onderzoek.

Vraag 6

Deelt u de mening dat diplomatieke, economische of andere belangen van Nederland in Saoedi-Arabië op geen enkele wijze van invloed mogen zijn op het huidige strafrechtelijk onderzoek naar de smeergeldaffaire? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Acht u politieke bemoeienis met een strafrechtelijk onderzoek in alle gevallen in strijd met de wet? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 7

Afgezien van het delen van informatie zoals bedoeld in het antwoord op vraag 5, is er wettelijk slechts één mogelijkheid van gerechtvaardigde inmenging van een minister in een concrete strafzaak. De minister van Veiligheid en Justitie heeft als politiek verantwoordelijke minister voor het Openbaar Ministerie een wettelijke bevoegdheid (Artikel 127 van de Wet op de rechterlijke organisatie) om het Openbaar Ministerie aanwijzingen te geven betreffende de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden. Artikel 128 van genoemde wet regelt de parlementaire controle op het geven van een aanwijzing.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u het optreden van de oud-premier Blair van het Verenigd Koninkrijk, die zich in een vergelijkbare zaak uitsprak tegen voortzetting van het strafrechtelijke onderzoek naar een smeergeldaffaire in Saoedi-Arabië, waarna het strafrechtelijk onderzoek door het Britse kabinet is stopgezet?² Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Het ministerie heeft geen bemoeienis met de rechtsgang in het Verenigd Koninkrijk.

² Blair called for BAE inquiry to be halted, <http://www.theguardian.com/baefiles/story/0,,2231496,00.html>, 22 december 2007.